

desembre 2015

**L'actual situació
institucional a
Catalunya
i les opcions per
a una ruptura
independentista**

Publicació d'Endavant OSAN:

desembre de 2015

La Barraqueta, C/ Tordera, 30 (08012, Barcelona)

El Racó de la Corbella, C/ Maldonado, 46 (46001, València)

Aquesta obra es distribueix sota una llicència Creative Commons en la modalitat de Reconeixement-No Comercial-Sense Obres Derivades

<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/es/deed.ca>

Pròleg

Aquest document exposa els elements d'anàlisi que hem utilitzat per a prendre partit en el debat sobre com l'esquerra independentista ha d'afrontar els reptes polítics institucionals després del 27S a Catalunya. El document es basa en elements molt conjunturals i de tàctica política. Endavant OSAN ja hem publicat altres documents i comunicats sobre el procés sobiranista amb anàlisis de context i estratègiques de més llarg abast, que podeu trobar al nostre web, i que completen i expliquen aquest nou document.

Aquest document també és una resposta al debat falsejat des d'alguns sectors polítics alineats amb el sobiranisme convergent amb què s'ha volgut agitar la disjuntiva dins l'esquerra independentista. S'ha intentat situar el debat en uns termes que no eren els reals per a poder acusar l'esquerra independentista de no ser independentista, sinó un cos estrany creat per a sabotejar qualsevol procés de redreçament nacional. Per al nou pujolisme fer això era imprescindible per fer silenciar els nostres plantejaments polítics i presentar-se amb una altra màscara sense haver de retre cap compte per 35 anys de règim autonomista.

El debat no és entre independència o socialisme. El debat no és escollir entre la llibertat nacional o la revolució social. La nostra proposta no és aturar i fer esperar una suposadament imminent independència fins que arribi una suposadament llunyana revolució social. La nostra proposta no està fundada en una estratègia descontextualitzada de «fer fora la dreta». De tot això s'ha volgut acusar l'esquerra independentista i en especial a la nostra organització amb l'objectiu de silenciar uns arguments que incomoden moltíssim l'actual direcció del sobiranisme.

El debat real dins el nostre moviment gira al voltant de com possibilitar a curt termini la ruptura amb la proclamació d'una República a Catalunya. Heus

aquí la pregunta clau: investir Artur Mas i continuar donant en exclusiva el comandament polític de l'autonomia i del procés a CDC ens acosta a la independència d'una part de la nació o ens n'allunya?

1. El relat de CDC

L'estratègia de supeditació del moviment independentista als interessos de CDC passa per generar un relat on els representants del poder polític i econòmic tornin a esdevenir, com sempre, elements clau, causants i directors del futur d'aquesta part de la nostra nació. 5

Els cal un relat que digui que el procés ha començat i ha crescut gràcies a Convergència. Que el gran «pal de paller» ha sabut protagonitzar una primera etapa de construcció nacional a través de l'autonomia i que, un cop tot enllestit i esgotada la via autonomista, ha conduït les seves bases cap a generar un nou independentisme. Els cal un relat que confongui l'electorat de CDC -canviat, com tots els electorats- amb la direcció i els interessos de CDC. Que així, quan es digui que «sense Convergència no hi ha independència», el que s'estigui dient implícitament és que «sense la direcció de Convergència manant, no hi ha independència». I finalment els cal un relat segons el qual el lideratge d'Artur Mas és imprescindible per a poder culminar un procés que es pretén «endreçat», «legal» i l'únic que genera simpaties entre les elits europees.

Aquest relat dista molt de la realitat. Nosaltres creiem que cap d'aquests plantejaments no aguanta una anàlisi mínimament rigorosa i és imprescindible desmuntar aquestes tesis interessades.

Ha estat CDC un actor impulsor de la consciència i mobilització independentista?

Una ullada als darrers quinze anys indica justament el contrari. CDC ha estat treballant per a cercar pactes i escenaris que frenessin el creixent independentisme:

6

- El decantament cap a posicions de ruptura d'importants sectors socials que havien acceptat anteriorment el marc constitucional espanyol va començar a aflorar durant el mandat de José María Aznar, sostingut per CiU des dels Pactes del Majestic.
- Aquest decantament no va aconseguir ser revertit pel tripartit ni pel govern ZP. L'intent fallit de reforma de l'estatut d'autonomia, que molts situen com l'origen del procés, de fet és una resposta al creixement independentista per part del maragallisme, que ja havia sabut llegir la imminent crisi de l'autonomisme i del règim del 78. Les arestes d'aquesta reforma van ser llimades per CiU a través del vergonyant pacte Mas-ZP.
- El fracàs estatutari va ser respost per la direcció de CiU amb una proposta de pacte fiscal, com a eina per a frenar l'onada independentista que es produïa en aquell mateix moment amb les consultes populars. Després de les 555 consultes, CiU va fer un pacte d'estabilitat amb el PP per a poder aplicar les mesures antipopulars exigides per la UE amb la creença que essent l'alumne més avantatjat de l'austeritat, acumularia opcions per a forçar una nova redistribució fiscal entre administracions.

La crisi iniciada el 2008 va disparar la desafecció política i va situar la independència com un objectiu polític necessari per a fer foc nou en encara més capes de població. Per una banda, la crisi causà un debilitament de legitimitat política de totes les institucions percebudes com a mers òrgans al servei d'una minoria de cleptòcrates paràsits que havien causat l'empobriment de milions de persones. I per altra banda, i mitjançant els mecanismes de socialització de les pèrdues privades i d'imposició de polítiques d'austeritat brutals amb el deute, conduiria a l'ofec econòmic de les autonomies, fent ja definitiu el final de l'ordre autonòmic tal i com s'havia conegut.

Davant d'aquesta situació, el 2012 Mas, CiU i la intel·lectualitat orgànica convergent fan un canvi de discurs cap al sobiranisme per a poder afrontar l'onada d'indignació i els vents de canvi polític. Un sobiranisme tranquil, buidat de tota veritable sobirania econòmica i subordinat a les diferents institucions globals que limiten la democràcia. Un sobiranisme que diu que es pot assolir la independència dins la legalitat, a partir de les mateixes institucions de l'autonomia, sense ruptura, d'on desaparegui tota referència a la nació completa, els Països Catalans, i sobretot, que garanteixi la pau o l'ordre social, i que sempre mantingui una porta oberta a recuperar el pacte amb l'estat.

7

Que CDC dirigeixi el procés sobiranista és imprescindible per a que aquest avanci?

El procés sobiranista ha estat per a CDC un escenari sobrevingut, no provocat i no desitjat, que l'ha obligat a moure's amb l'objectiu a mig termini de reconduir aquest procés segons els seus interessos polítics.

A mesura que CIU/CDC han perdut suport electoral i força política, ha augmentat la demanda d'independència entre la població i la dimensió popular del procés sobiranista.

La mobilització sobiranista ha fet bona part del seu recorregut sense CDC, sense Artur Mas i sense el govern de la Generalitat principatina. De la mateixa manera, l'independentisme s'ha eixamplat sense, o a desgrat, de la cúpula

de CDC, del mateix Artur Mas i del mateix govern de la Generalitat.

La capacitat de mobilització independentista experimentada en els darrers anys, que en alguns casos com ara en les consultes populars ha agafat un autèntic caràcter de moviment social per la independència, s'ha fonamentat en el fet de produir-se fora del domini i el control de les elits i forces polítiques tradicionals.

Cada cop que hi ha hagut eleccions al Principat amb voluntat de monopolitzar la demanda popular d'independència a l'entorn d'unes sigles o persona, Artur Mas, CDC o Junts pel Sí, ha ocorregut tot el contrari d'allò que les elits polítiques esperaven: l'independentisme s'ha diversificat, ha assumit un clar contingut social i ha castigat als gestors tradicionals del l'autonomisme neopujolista.

Arribats a aquest punt no sembla que la idea de mantenir CDC com a pilot del procés permeti l'impuls encara imprescindible per eixamplar la base popular fins a fer-lo irreversible.

És Artur Mas un líder imprescindible?

8 Si tenim en compte els resultats electorals i les enquestes d'opinió, Artur Mas és un líder que com a cap de cartell perd suport progressivament. Dels 62 diputats el 2010 als 50 de 2012 i al convenciment de no haver superat la quarantena si el 27S s'haguessin presentat en solitari. En les enquestes de valoració, en els darrers anys s'ha situat gairebé sempre per darrere d'altres líders de partits independentistes. Actualment només conserva les opcions de poder gràcies a la maniobra de la llista única i totes les enquestes indiquen que en una confrontació electoral amb llistes separades, ERC derrotaria clarament la llista d'Artur Mas. Dista molt, doncs, de ser un líder transversal que compti amb el suport o l'aquiescència del conjunt de la base social sobiranista.

Els suports internacionals obtinguts per a la causa catalana gràcies al seu lideratge són també molt exigus. S'objectarà que els estats europeus no es posaran al costat de la causa catalana oficialment fins el dia després de la proclamació de la independència. D'acord. Però no s'ha aconseguit tampoc cap suport significatiu entre la munió de partits polítics europeus. És més, CDC ha estat forçada pel seu eurogrup -ALDE- a compartir espai polític amb Ciutadans i UPyD.

De fet, els únics suports internacionals significatius vénen dels espais d'esquerres a través de les relacions articulades per moviments socials, ERC i l'esquerra independentista.

«Si aquest país no hagués fet un relat en clau nacionalista, com hauria resistit uns reajustaments de més de 6.000 milions d'euros?»

**Santi Vila, conseller de Territori.
10 de desembre de 2014**

2. L'estratègia de CDC

En l'apartat anterior hem exposat com CDC va fer un viratge cap a l'independentisme el 2012, assumint-ne una versió moderada que no trenca amb la seva tradició política, per a poder mantenir el poder. És imprescindible analitzar quina és l'articulació ideològica i la pràctica política que hi ha darrere d'aquest viratge per a poder deduir-ne els seus límits i la seva veritable agenda política. 9

És independentista la direcció de CDC?

La direcció de CDC, com a representant polític de les classes dirigents catalanes, no està disposada a acceptar les renúncies i el cost que per a aquestes classes dirigents suposaria un procés unilateral d'independència.

Plantegem-ho amb una analogia. La immensa majoria de moviments polítics occidentals es mostren preocupats pel canvi climàtic i creuen que cal fer polítiques per a combatre'l. En el terreny de la retòrica podríem concloure que la immensa majoria té consciència ecologista.

Ara bé, les polítiques efectives per a combatre el canvi climàtic passen per afectar directament interessos econòmics amb molt poder en el món polític. És aleshores que una part d'aquesta immensa majoria amb consciència ecologista és incapaç d'assumir l'afectació d'interessos que suposarien aquestes polítiques efectives. I la seva resposta es basa en dos elements: titllar les polítiques efectives com a dèries de radicals i promoure polítiques innòcues, incapaces d'aturar el canvi climàtic, però que transmeten a la opinió pública que els seus governants estan prenent decididament cartes en l'assumpte.

De ben segur, a Artur Mas i Francesc Homs -per citar només els dos darrers

caps de llista convergents- els faria absolutament feliços llevar-se un matí qualsevol en una Catalunya independent, part de la UE, de l'euro, de l'OTAN, etc. i tot això a cost zero: sense enfrontament amb l'Estat espanyol, sense confrontació amb l'espanyolisme polític, sense inseguretat jurídica, sense afectació en els dividendes de la Caixa, Banc de Sabadell, i sense conflictivitat social. Tot això els faria absolutament feliços, però només poden desitjar-ho en el terreny del somni o la fantasia ja que la independència real va de la mà de la confrontació amb l'Estat, de la confrontació amb els diversos sectors de la burgesia, que per sobre de tot pensen en salvaguardar la seva taxa de benefici, de la inseguretat de l' statu quo i del desordre creatiu de qualsevol revolució democràtica.

La independència com a possibilitat real no es pot fer amb pactes, claudicacions ni amb homes d'ordre que pensen més en els beneficis dels seus que no pas en els interessos de la majoria, i encara menys en els interessos de la seva nació. Per tant, difícilment podem trobar arguments fonamentats i raonables que ens permetin tenir en consideració la possibilitat que Artur Mas i CDC estiguin disposats a jugar-s'ho tot per aconseguir la independència nacional al cost que sigui. Més aviat fins al moment sembla que s'han jugat poca cosa i, en cap cas, han fet cap pas irreversible.

¿Com pot ser que quan preguntes als dirigents dels partits sobiranistes sobre la declaració de desconexió et diguin que no te l'has de prendre al peu de la lletra i que això de la desobediència és un dir? Els empresaris es queixen i des del govern se'ls assegura que del que es tracta és de guanyar temps i pressionar Madrid; parles amb polítics sobiranistes i t'expliquen que són perfectament conscients que la independència no està a l'ordre del dia i que el full de ruta de divuit mesos és un brindis al sol.

**Josep Ramoneda.
Diari ARA, 1 de desembre de 2015**

Quina és l'agenda política real de CDC?

Davant la impossibilitat d'aconseguir un referèndum pactat, l'objectiu pragmàtic de la direcció de CDC seria fer un pols de força amb l'estat per a aconseguir, a través de l'amenaça de la independència, un nou encaix que permetés blindar l'espai de poder autonòmic amenaçat per la recentralització.

Per al president autonòmic, per a CDC, per a una part de la societat civil, i per als interessos que tots vehiculen políticament, la demanda d'independència i la mobilització sobiranista poden ser defensades i útils sempre i quan no afectin negativament, en cap cas, els interessos socials i polítics de les classes benestants. Dins la seva lògica mercantil, la independència pot ser defensada sempre i quan no comporti costos ni conflictes.

11

Per tant, proposen una estratègia per cercar un escenari polític espanyol que ho faci

possible i un escenari europeu que sigui qui acabi exercint l'arbitratge i imposi un marc de resolució a través d'una consulta pactada.

Consulta sobre què? Seguint aquesta lògica, tot dependria de l'acumulació de forces. CDC opta per a reclamar una consulta sobre la independència com a posició de partida, però és molt conscient que probablement el terreny de joc se situï en la negociació sobre un nou encaix Catalunya-Espanya.

De fet, és possible una consulta sobre la independència amb l'arbitratge europeu i l'acord de l'estat? Creiem rotundament que no per tres motius:

- L'estat mai accedirà a través d'una negociació i sense cap fet consumat a permetre la celebració d'un referèndum d'autodeterminació.
- CDC mai accedirà a assumir el cost dels fets consumats i d'una via unilateral cap a la independència.
- La UE no és un ens neutral sinó un club d'estats del qual l'estat espanyol n'és un membre destacat i contra el qual la nostra independència representa una amenaça a les seves polítiques de buidatge de sobirania.

Donat que aquesta possibilitat és materialment impossible, deixar en mans d'Artur Mas i de CDC la demanda d'independència s'acaba convertint, de fet, en un instrument per negociar altres objectius polítics.

Quins indicis hi ha de la voluntat de pacte amb l'estat?

Hi ha una exaltació pública del procés, que cada cop frega més la impostura, per part de CDC, dels mitjans pròxims al govern autonòmic, d'una ERC absolutament subordinada i desactivada políticament, dels diversos grups de pressió. Però hi ha també un corrent de fons que apareix i desapareix mesuradament, que treballa i aposta des del mateix sobiranisme per un pacte sense ruptura amb l'Estat i, per tant, sense independència. Hi ha diversos símptomes explícits que apunten cap a la construcció d'un projecte neoautonomista per part de l'elit política de CDC mentre cultiven discursivament la retòrica independentista:

- Les declaracions públiques de persones de tanta rellevància com el principal referent en matèria econòmica del president, l'economista Oriol Amat, de l'exconseller de Presidència i cap de llista de DiL, Francesc Homs, o del propi president Mas en diversos cercles empresarials, apostant per un nou encaix de Catalunya a Espanya.
- Les maniobres electoralistes de presentar una candidatura unitària del sobiranisme a les eleccions del 27S com una qüestió de vida o mort per al procés i el creixement de l'independentisme, i fer tot el contrari a les eleccions espanyoles del 20D. La màxima laboriosament cultivada pel pujolisme de dir i fer una cosa a Catalunya i una altra ben diferent a Madrid, exemplificada en les llistes electorals.
- La mateixa composició dels candidats de Democràcia i Llibertat per a les eleccions espanyoles del 20D. Una candidatura pensada no per defensar la ruptura independentista sinó per negociar amb el nou govern espanyol a veure que se'n pot treure jugant amb la carta de l'amenaça de la indepen-

«Sobre el tràmit de l'estatut a Madrid, vull adreçar un missatge de confiança al país. No sabem amb què ens trobarem exactament, però res d'actituds de renúncies i rebaixes prèvies».

Artur Mas, 1 d'octubre de 2005.

El 21 de gener de 2006 Artur Mas segellava un pacte amb el president Zapatero que laminava els aspectes més avançats de l'estatut a canvi del suport del PSOE per a desbancar el PSC de la presidència de la Generalitat.

dència. Des de Francesc Homs fins a Miquel Puig, l'exdirector de la CCRTV amb el darrer govern Pujol, o el cap de llista al senat, l'actual portaveu de la UGT a Catalunya Miquel Àngel Escobar, compleixen perfectament l'objectiu de formar un equip negociador digerible per a les elits polítiques espanyoles.

- La defensa i manteniment de les xarxes empresarials de finançament, clientelars i de corrupció del pujolisme autonomista. Tot i l'evident corrupció, la descomposició de les xarxes d'interessos incrustades a l'administració autonòmica i municipal, els lligams econòmics amb l'empresariat espanyol i espanyolista, l'elit dirigent de CDC no ha sacsejat res del seu entramat per fer net.
- La clara disposició de CDC, amb el nom que sigui, de participar en la ponència del procés de reforma constitucional espanyola i de continuar atorgant legitimitat al legalisme centralista, recurrent encara al Tribunal Constitucional davant les impugnacions d'un tribunal clarament antidemocràtic i polític.
- La posició d'ERC en aquesta nova fase política d'entendre el pacte amb CDC com un repartiment de poder dins el govern. Això, segons fonts republicanes, els ha de permetre guanyar múscul organitzatiu i preparar-se per a intentar fer-se amb les regnes del moviment independentista quan, segons les seves previsions, CDC es despengi per a explorar un pacte amb l'estat.
- I per últim, i no menor, la sistemàtica laminació feta per Mas i CDC de qualsevol iniciativa política de caràcter inequívocament independentista: de la promesa d'un referèndum d'autodeterminació a un gN descafeïnat, d'estar al costat del poble a convertir la seva investidura en qüestió de vida o mort per sobre de programes, de parlar d'estructures d'estat des de fa anys i no portar-ne cap a la pràctica.

Un nou pacte constitucional?

14 És comprovable que en els càlculs de l'estat no hi cap cap concessió al dret d'autodeterminació, i que si és possible, intentarà desgastar al màxim les posicions polítiques del sobiranisme català. També és cert, però, que l'estat té un pla B que tímidament ha anat mostrant i que consisteix en una nova redistribució del poder autonòmic.

Les eleccions del 20D clouen un cicle de recomposició dels espais electorals i n'obren un de nou en què durant 3 anys no hi haurà, si no és imprescindible degut a la ingovernabilitat, cap contesa electoral.

Aquest nou període serà l'escenari en el qual s'intentarà escenificar una reforma per dalt del règim espanyol. El color que agafarà aquesta proposta de reforma per dalt dependrà dels pactes postelectorals, però els diversos projec-

Si vostè em pregunta, i això com s'arregla? Doncs és molt simple. I crec que és un escenari d'alta probabilitat que després del 20 de desembre el govern espanyol faci un replantejament i torni a l'estatut que va retallar. Jo crec que això acabarà amb una proposta d'Espanya en aquest sentit. El que diu Junts pel Sí, i Artur Mas ho ha dit sovint, és que si Espanya fa una proposta, es proposarà a la gent que ho voti. I si això es vota, jo crec que el 70%-80% de les persones estaran d'acord amb això.

**Oriol Amat,
assessor d'Artur Mas i número 7 de Junts pel Sí.
25 de setembre de 2015**

tes polítics ja han mostrat els límits del terreny de joc.

Davant la incapacitat de saltar el mur i fer via unilateralment, molt ens temem que si CDC dirigeix en exclusiva políticament el procés, faci enfangar una part important del sobiranisme en aquest escenari de redistribució del poder autonòmic.

Davant la impossibilitat de derrotar electoralment l'independentisme, el pla B de l'estat és aprofitar el període 2016-2019 per a proposar un nou pacte amb les classes dirigents catalanes que permeti desactivar el moviment independentista.

Com ha controlat el procés CDC?

El desenvolupament de la dinàmica interna del procés ha estat un xantatge permanent de CDC a la resta d'actors polítics i socials. «0 nosaltres dirigim el procés i ho fem a la nostra manera, o no hi ha procés». Aquesta dinàmica continua ben viva.

El xantatge permanent ha estat l'eina usada per CDC durant tot el procés per a mantenir-ne el control, fer que aquest no desbordi la legalitat establerta i supeditar el moviment independentista als seus interessos polítics.

No als Països Catalans. No a posar a decisió de la gent la continuïtat dins la UE.

15

Tant al gener com al juliol de 2013 es va reiterar per part de la direcció de CDC a la CUP que aquestes són dues línies vermelles que CDC mai creuria i que, per tant, insistir en elles portaria a avortar el suport de la dreta al futur referèndum.

No a fer el referèndum el dia de les eleccions europees.

CDC va descartar sense paliatius l'opció fer un referèndum unilateral el dia de les eleccions europees. Aquesta proposta hagués posat en greus dificultats el govern espanyol i hagués convertit el cas català en un problema de dimensió europea. L'excusa usada per postposar el referèndum a la tardor de 2014: no haver-hi temps suficient per a fer les estructures d'estat necessàries per a afrontar el referèndum.

No a una pregunta binària.

CDC va utilitzar Unió i ICV per a introduir, com ha estat fet en tot el procés, una porta oberta a negociar amb l'estat altres estatus que no siguin la independència.

No a desobeir la prohibició de la consulta pel Tribunal Constitucional.

El 7 d'agost de 2014 Artur Mas comunicava a ERC que no desobeiria una

possible prohibició de la consulta pel Tribunal Constitucional, tot i que era un acord del pacte CiU-ERC. També els comunicava que la seva intenció era, davant la prohibició, convocar eleccions plebiscitàries amb una llista única encapçalada per ell. Però que sense aquesta llista única no hi hauria noves eleccions. La suspensió del TC va arribar el 29 de setembre de 2014.

16 El 3 d'octubre de 2014 Artur Mas comunicava a ERC i la CUP que no pensava desobeir la prohibició del Tribunal Constitucional. Literalment: o es trobava una alternativa, o no hi havia consulta.

No a convocar immediatament eleccions plebiscitàries.

El 19 d'octubre de 2014, davant més de cent mil persones, la presidenta de l'ANC Carme Forcadell exigia a Mas que, a canvi del suport de l'entitat a la consulta alternativa i sense conseqüències, convoqués eleccions en el termini màxim de 3 mesos.

Artur Mas, el 25 de novembre de 2014, va supeditar la convocatòria de les eleccions a l'existència d'una llista conjunta entre CDC i ERC.

O pressupostos o no hi ha eleccions.

En l'enèsima cimera, el 14 de gener de 2015, Artur Mas va acceptar abandonar la idea de llista única a canvi que les eleccions fossin a la tardor i que ERC votés uns pressupostos que tornaven a entronitzar l'austeritat i les retallades.

No a convocar eleccions si no hi havia una llista conjunta ERC-CDC-ANC-OC.

Un cop aprovats els pressupostos, i malgrat els compromisos de la cimera del gener, la cúpula de CDC insistí en la llista única. El 20 de juny de 2015 instaven l'ANC i Òmnium Cultural a integrar-se en una llista encapçalada per Artur Mas si volien que es mantinguessin les eleccions plebiscitàries. Finalment, el 13 de juliol ERC acabà sucumbint a la pressió i s'integrà en la llista del president.

O Artur Mas és president, o el procés s'acaba.

Anant de quart candidat de Junts pel Sí, aparentment per donar un perfil més ampli i progressista a la candidatura, Artur Mas aconseguí esmunyir-se

d'haver de defensar en campanya electoral la seva gestió. Malgrat que en els acords fundacionals de JxS no hi figurés que Mas seria el candidat a president en totes les circumstàncies, finalment CDC imposà aquesta opció. Tot i que anteriorment el mateix Mas havia reiterat en diverses ocasions que si calia estava disposat a fer un pas al costat, després del 27S CDC ha convertit la seva candidatura a la presidència en una qüestió de vida o mort pel procés.

Puc encapçalar la llista, i estic a disposició, però també la puc tancar. És a dir, puc ser el primer o puc ser l'últim. Ja veuen que no hi ha condicions personals en el meu plantejament.

Artur Mas, 25 de novembre de 2014

3. El paper de l'esquerra independentista en l'escenari de la investidura d'Artur Mas

19

L'esquerra independentista porta dos mesos immersa en un debat sobre com afrontar l'actual moment polític a nivell institucional. La pressió externa, basada sobretot en equiparar la negativa a la investidura d'Artur Mas a la fi de qualsevol opció d'independència i en dibuixar aquesta negativa com a pròpia d'un moviment sectari i sense visió de la realitat, no ens ha de confondre. El paper de CDC en el procés sobiranista ja l'hem analitzat al detall. Ara és el moment de parlar del nostre moviment.

Ha mantingut l'esquerra independentista una posició sectària durant el procés sobiranista?

Donar suport a una opció de ruptura i independència per a una part de la nació ha estat un acord consensuat per tota l'esquerra independentista. Aquest acord comença a caminar amb la candidatura de la CUP el 2012 i es ratifica i s'actualitza a través d'un debat al si de l'espai Per la Ruptura durant la primera meitat de 2015, fins a cristal·litzar en la candidatura CUP-Crida Constituent.

El suport a aquesta opció, degut a la correlació de forces existent, ha suposat però acceptar implícitament o explícitament alguns dels plantejaments del sobiranisme moderat que xocaven frontalment amb el nostre projecte polític i la nostra estratègia.

L'esquerra independentista ha continuat empenyent el procés tot i tenir la sensació en algunes ocasions que alhora que empenyia la reivindicació popu-

Per a mantenir oberta la finestra d'oportunitat de la independència pel Principat, l'esquerra independentista ha cedit fins al límit, corrent el risc de desdibuixar el seu projecte polític.

lar, abonava també el terreny per a interessos polítics que poc tenien a veure amb la independència i la ruptura.

S'ha renunciat a fer de la qüestió dels Països Catalans una línia vermella en l'actual procés.

20 El marc nacional és una qüestió absolutament central per a l'esquerra independentista. La nació són els Països Catalans i no cap altra. El propi moviment s'estructura a nivell nacional.

Tot i la negativa de CiU a incloure un mecanisme dins les diverses fases del procés que reconegués aquest marc nacional, l'esquerra independentista ha continuat empenyent el procés, tot i saber que en la defensa dels Països Catalans ens trobaríem amb el mur infranquejable del regionalisme convergent.

El preu a pagar ha estat una major dificultat per a continuar construint una estratègia per al conjunt dels Països Catalans, i un desdibuixament de les iniciatives nacionals en pro d'iniciatives regionals.

Es va renunciar a un referèndum unilateral i vinculant i a fer front a les rebaixes de CiU el gN en favor d'explorar la reacció popular.

Davant la disjuntiva plantejada per Artur Mas en reunió amb la CUP i ERC el 3 d'octubre de 2014 que o es trobava una forma alternativa i no desobedient per a fer la consulta, o aquesta no es faria, l'esquerra independentista va optar per a treballar per assegurar que l'alternativa esdevindria una reacció popular que es podria encadenar a una convocatòria electoral imminent en clau de ruptura.

Mentre CDC, amb la seva decisió de no desobeir el TC, va desactivar bona part de la càrrega rupturista que contenia la consulta, al mateix temps Artur Mas va aprofitar la reacció popular del gN per, amb l'ajuda de tota la maquinària mediàtica convergent, autoproclamar-se líder del procés per damunt dels partits.

La paraula de la direcció convergent no té cap valor. El pacte 2012-2015 amb ERC ha estat paper mullat, del qual només se n'ha acomplert el 20%. Totes les paraules donades per Mas a altres forces polítiques han estat tergiversades en favor dels interessos polítics de CDC.

S'ha renunciat a fer de la construcció del contrapoder i d'una institucionalitat alternativa una línia vermella en l'actual procés.

Des dels inicis del procés, l'esquerra independentista ha alertat dels perills d'institucionalització d'un moviment sorgit al carrer. Així mateix, l'esquerra independentista sempre ha plantejat que les institucions autonòmiques han de ser superades, en el procés de ruptura indepen-

21

dentista, per noves institucions que fora del marc constitucional vagin assumint la representativitat de la nació catalana.

CDC ha aplicat una política de subordinació del moviment popular als seus interessos. Així mateix, ha anat identificant progressivament el procés amb el seu lideratge polític. Qualsevol altre plantejament institucional ha estat descartat i el món municipal ha estat reduït, a través del control de l'AMI, a simple comparsa de les decisions del govern autonòmic.

En l'actual marc negociador s'ha renunciat a fer del programa de transformació social objecte de negociació.

L'actual negociació pivota al voltant del propi programa de Junts pel Sí. La CUP ha adoptat el paper de garant del compliment del programa de la coalició guanyadora de les eleccions. Això fa que els termes amb el qual s'està negociant el pla de xoc distingi no ja del programa de la CUP sinó fins i tot de qualsevol programa estàndard de la socialdemocràcia clàssica.

Les dificultats per arribar a acords concrets en aquest aspecte de les negociacions indiquen de forma feble el valor que la direcció de Junts pel Sí atorga al seu propi programa.

Quina proposem que sigui la posició de la CUP i l'esquerra independentista en l'actual moment polític?

22

Creiem que cal fer aquells passos que aplanin el camí cap a les opcions reals de ruptura independentista, que permetin fer aflorar totes les potencialitats populars del procés i que permetin construir nacionalment els Països Catalans. És a dir, pensar en el camí que ens permet avançar cap a aquells objectius estratègics que pensem que són els millors pel conjunt de catalans i catalanes.

El primer pas passa per no cedir tot el capital polític independentista dipositat en la CUP a un projecte neoautonomista i de refundació de la dreta pujolista. Ni Mas ni CDC tenen cap tipus de crèdit ni solvència en la seva defensa de la independència nacional. Mai l'han demostrat.

El segon, passa per mantenir i activar la demanda independentista en el terreny de la mobilització popular. Com més s'encotilli la necessitat d'independència entre les quatre parets d'un parlament i en les mans d'uns gestors polítics més dèbil serà la mateixa. Realment el que fa témer a l'Estat espanyol i l'unionisme no és Artur Mas és un poble mobilitzat i amb una consciència d'independència creixent i cada cop més sòlida.

El tercer, passa per disposar d'una majoria social per la independència que només aconseguirem socialitzant i plantejant la concepció de la independència com instrument de sobirania econòmica, popular, d'eliminació de la desigualtat i l'explotació, de vida digna per a tots i totes.

Proposem un no a la investidura d'Artur Mas i un no a que CDC continuï ostentant en exclusiva les palanques de comandament del procés. Aquesta posició creiem que no ha de ser replantejable per un pla de xoc rebaixat i sense garanties de compliment.

Només fent efectiu als llocs de direcció política el mateix moviment de desplaçament a l'esquerra que s'ha viscut al carrer i a les urnes, podem mantenir oberta l'opció de construir escenaris que facin possible la independència, la

Estic en contra de l'expressió mateixa «Països Catalans», i més de la seva instrumentalització política.

Ferran Requejo, membre del Consell Assessor per a la Transició Nacional. 29 d'abril de 2012

construcció dels Països Catalans i l'extensió d'una vida digna per al conjunt de les classes populars.

Una darrera reflexió...

L'escenari que aquestes decisions dibuixen no és ni fàcil ni amable. Qualsevol posició que a partir d'ara prengui l'esquerra independentista i la unitat popular que no contempli com a objectiu prioritari guanyar la mobilització al carrer, serà una posició perdedora des del principi.

24 Però és a nosaltres, a l'esquerra independentista, a qui ens ha tocat la responsabilitat de mantenir obertes les opcions de ruptura i barrar el camí cap a una reforma de l'estat des de dalt. I per fer-ho ens cal fer front a aquells sectors que han ostentat el poder durant tres dècades mentre altres, instal·lats en el seguidisme i la comoditat, esperen temps millors.

Endavant reiterem el nostre compromís amb la CUP. Creiem molt important que un instrument com la CUP continuï essent l'eina imprescindible que ara mateix és. El sistema vol la CUP destruïda i assimilada, i nosaltres no li farem aquest favor.

endavant
organització socialista d'alliberament nacional